

21.12.2017

El 12 de desembre de 2017 la Fundació Catalunya va celebrar la Jornada "Drets lingüístics; present i futur".

En la jornada es van analitzar els drets lingüístics del català dins l'àmbit judicial de l'Estat espanyol en comparació al tractament que en fan altres estats amb més protecció dels drets lingüístics, com és el cas de Bèlgica

La Jornada va ser inaugurada per Xesca Oliver, presidenta de la Fundació Catalunya Fons i pel degà de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, Xavier Pons Ràfols. Ambdós varen posar de manifest la poca presència que té el català en l'àmbit judicial, on només un 8% de les sentències dictades a Catalunya són en català. En el marc universitari, Xavier Pons Ràfols va apuntar que el grau de Dret té un percentatge baix de docència en català, un 50%, mentre que la mitjana de la Universitat de Barcelona és d'un 66%, i va remarcar la importància de les polítiques lingüístiques a la universitat.

En la primera i principal ponència, la doctora Sophie Weerts, experta en dret públic comparat i professora a les universitats de Lausana, Louvain-la-Neuve i Saint-Louis, va exposar el tractament que tenen els drets lingüístics a Bèlgica. La seva exposició ens mostra una situació molt diferent de la que trobem als territoris de llengua catalana, on la tramitació d'un procés judicial en català es fa difícil fins i tot a Catalunya. Després d'una breu introducció i contextualització sobre l'organització judicial belga, Weerts va explicar que allà el justiciable té a un procediment íntegrament en la seva llengua i, per tant, a demanar un jutge que hi estigui habilitat. Així, doncs, un justiciable que estigui a la regió francòfona pot escollir el neerlandès com a llengua del procediment i a la inversa.

Tot seguit, la doctora Eva Pons Parera, professora de Dret Constitucional a la Universitat de Barcelona, va fer una conferència sobre l'oficialitat de les llengües, en la qual va posar en relleu la situació de debilitat en què es troben les llengües minoritàries de l'Estat espanyol, sobretot en l'àmbit judicial. Més tard va tenir lloc la primera taula rodona de la tarda, en la qual es va exposar la situació dels drets lingüístics als diferents territoris de parla catalana. El primer torn de paraula per Joan Ramon Solé, que va denunciar que la sentència del 2010 del Tribunal Constitucional treu tota eficàcia jurídica al concepte de "llengua pròpia", de manera que fa

impossible usar-lo com a argument jurídic per a fer prevaler el català.

En segon lloc va parlar Alà Baylac-Ferrer, professor de la Universitat de Perpinyà, per exposar la situació en què es troba el català a la Catalunya Nord. En la seva presentació, va remarcar la necessitat de suport i d'encaix dels diferents territoris de parla catalana i d'una institució sòlida que sigui capaç d'impulsar polítiques lingüístiques. Pel que fa al País Valencià, Antoni Llabrés, professor de Dret Penal a la Universitat de València, va explicar que el canvi de govern s'ha aconseguit d'establir una base normativa que hauria de permetre fer avançar la situació del català. Finalment, l'experta Beatriu Defior Barcons, de les Illes Balears, va explicar els projectes i petits avenços en l'àmbit dels drets lingüístics a les Illes, també després del canvi de govern, i va denunciar que l'Estat no assumeix la seva responsabilitat i els compromisos respecte les llengües diferents del castellà.

Finalment, després de l'exposició de Matilde Aragó, de Juristes per la Llengua, que va remarcar la impossibilitat d'aplicar les normatives favorables a la llengua per part de l'Estat, l'advocat Joan Vall va explicar un cas pràctic d'exercici del dret de petició contra actuacions de l'Estat espanyol que no reconeixen la unitat de la llengua catalana.

En la cloenda, Ester Franquesa, directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, va remarcar la represa de contactes amb els Països Catalans després dels darrers canvis de govern i va insistir en la importància de continuar treballant en la defensa dels drets lingüístics. En la mateixa línia, Patricia Gomà, secretària de Relacions amb l'Administració de Justícia de la Generalitat de Catalunya, va concloure que els èxits petits van sumant a poc a poc però que, actualment, l'ús del català en l'administració de Justícia és molt escàs i és necessari un canvi legislatiu, fet que sembla impossible dins de l'Estat Espanyol. Gomà va afirmar que "si el coneixement del català a la Justícia fos obligatori, el dret dels ciutadans a usar-lo seria efectiu".

La jornada 'Drets Lingüístics: present i futur' organitzada per la Fundació Catalunya Fons tindrà una segona part que es durà a terme el pròxim mes de febrer. La jornada va comptar amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona i de les entitats Plataforma per la Llengua i l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia.

